

ສຶລປາກ

ນິຕຍສ່າງຮາຍສອງເຕືອນອອຈກງນສຶລປາກ

ບັນທຶກ

ເຕີມ ๔

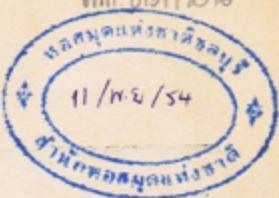
ພຸດຊີກາຍນ

ພ.ศ. ๒๕๑๖

ອະກິດຕິນຫຼາກຂາດຈາກ
ຂາຈາຮຍ໌ ປ່ອະສົງສ້າງ ຂໍຮັງຄອບໃກ່ໄມ້
ສຶກສາມືແນກດົກ ๘

ฉบับ ๐๑๕๑ / ๒๕๑๖

สารบัญ

ปีที่ ๑๓ เล่ม ๔

พฤศจิกายน

๒๕๑๖

๑. สาร์สนมเด็จ	สมเก็จฯ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรา	
	และสมเก็จฯ กรมพระยาดำรงฯ หน้า	๑
๒. จดหมายระยะทางไปตรวจราชการแหลมคลาญ ร.ศ. ๑๒๙	สมเก็จฯ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรา	๒๓
๓. การประมวลอ่านทำนองเสนาะ	จินกนา กวีสรรณ	๔๙
๔. ประดิษฐกรรมสำริดจากอ่างเกลือปลาชนมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	จิววรรณ วิริยะบุญย์	๕๘
๕. เมืองเก่าบ้านแม่ค้าน อ่าแก่อ่าสองยาง จังหวัดตาก	มะดิ โภกสันเตี๋ย	๕๗
๖. คำอ่านศิลปารักษ์ อักษรไทยเพื่อกาม ภาษาไทย ให้มากกบ้านแม่นาเรื่อ	คำนวนบ้านแม่นาเรื่อ อ่าแกอพะ夷 จังหวัดเชียงราย	๘๐๕
๗. พระโพธิสัตว์อวโโสกิเศว	ประสาร บุญประคง	๘๐๖
	ศาสตราจารย์ หมื่นเจ้าสุกสรรคิก คิศกุล ทรงเรียนเรียง	

อภินันทนากරจาก
อาจารย์ ประسنศ พวงดอกไฝ
ศึกษานิเทศก์ ๘

SILPĀKON

Vol. 17

November, 1973

No. 4

CONTENTS

1. "San Somdet" (Letters Between Their Late Royal Highnesses Prince Naris and Prince Damrong)	Page 1
2. Records on Official Tour in the Malaya Peninsula, B.E. 2445 by His Late Royal Highness Prince Naris	,, 23
3. Thai Poetry Reading Contest by Chintana Tri-Suwan	,, 51
4. Bronze Sculpture from Amphoe Lam Plai Mat, Changwat Buri Ram by Chawiwat Wiriyabut	,, 81
5. Ancient Town of Ban Mae Tan, Amphoe Tha Song Yang, Changwat Tak by Mali Khoksanthis	,, 97
6. Reading and Explanation of Thai Inscription in Thai Fak Kam Character, from Ban Mae Na Rua, Tambon Ban mae Na Rua, Amphoe Phayao, Changwat Chiangrai by Prasarn Boonprakong	,, 105
7. Avalokitesvara by Professor M.C. Subhadradis Diskul	,, 109

คำอ่านศิลปารักษ์ อักษรไทยผู้เขียน ภาษาไทย

ให้มาจาดบ้านแม่น้ำเรือ คำบนบ้านแม่น้ำเรือ อ่าเกอพะยา จังหวัดเชียงราย
บั้งชุบันศิลปารักษ์หลักน้อยในวัดครุฑไม่คำ อ่าเกอพะยา จังหวัดเชียงราย
เนื้อวัดถูกที่รักเป็นพินทร์ราย สีเทา

วัดขนาดส่วนกว้าง ๓๒ ซม. ส่วนสูง ๑๕๖ ซม. ส่วนหนา ๒๕ ซม.

นายประสาร นัญประกอบ อ่าน

คำอ่าน

คำรักษ์

๑. ศกราชไก ๘๔๔ กว้าในบีกาเปลาเดิน ๑

คำอ่านนี้ชุบัน

(๑) (๒) (๓)

ศกราชไก ๘๔๔ กว้า ในบีกาเปลา เดือน ๑

๒. ออ ก คำไกวันคับเปลาเม่วันสุกธรักษ์

(๔) (๕) (๖)

ออ ก คำ ไกวันคับเปลา เม่วันสุกธรักษ์ อุกษ

๓. (๗) กว้าไกซิจิกรักษ์... พะระเปนเจาเมิงชย

(๗) (๘) (๙)

กัวไกซิจิกรักษ์.....พะระเปนเจาเมิงชย.....

๔. งราย เเจาหมีนจุลากะยาเจาพันพหอยหนัง-

งรายเจาหมีนจุลากะยา เเจาพันพ่อหอยหนัง-

๕. (สี).....พีมาฝังจารึกไวกับวัตถุทางหมื่น

(๑) (๒) (๓)

สี...พีมาฝังจารึกไวกับวัตถุทางหมื่น

๖. ...ก่อนนัดหลวงชีรภักดีพระพุทธเจ้า
 ๗. (ที่ซ้าย) ภักดีชาวเจ้าในคันธีเชิงกีแทว
 ๘. นักกีเชิงกีในพายเจาหนั่รักเป็นเจ้า
 ๙. กีผู้ไทยวิชาเรารอออกเมือง(นา
 ๑๐. นา) ใชสอยคนเจ้าไทยก็อย่างวิถีเราร
 ๑๑. (ที่ขวา)...ออกงานนี้เมื่อบูชาพระเจ้าวัก
 ๑๒. พ...ถ้า ๑๐๐๐๐ นำชูปีที่ไว้กัน ๑๐ ครัว
 ๑๓. นายกิงครัว ๑ กิกก้าครัว ๑ จุลากรัว ๑
 ๑๔. สินขอครัว ๑ อายหมุนครัว ๑ ชยองแซ
 ๑๕. ครัว ๑ เชรา ๖ ครัวนี้ข้ามหาดมาเจ้าทำ (น)
 ๑๖. ไกรโลกไวทิกสินครัว ๑ บุนนกครัว ๑
 ๑๗. บุพรมครัว ๑ ญี่น้อยมาสุนหลาชา
 ๑๘. พระครัว ๑ เชรา ๔ ครัวนี้เจ้ามีนุสตาพ
 ๑๙. ญาวยวนากันบัวมี ๔ เชรา ค่า ๒๕๐
 ๒๐. บานเน็ค ๖๐๐๐ ไว้กันพระพุทธเจ้า
- ....ก่อนอันหลังชีรภักดีพระพุทธเจ้า
 ห้อช่วยวักษาชาวเจ้าในวันนี้ เชิงกีแก้ว
 (๔) นักกี เชิงกีในพายเจ้าพันธ์เมื่อเจ้า
 กีที่ ผู้ดูงได้จากยาอยอกเมืองกรุง
 (๕) นามใช้สอยคนเจ้าไทยกีที่ อย่างวิถีเรา
 ห้อเร่า...ออกงานนั้น เมื่อบูชาพระเจ้าวัก
 (๖) (๗) พ...ถ้า ๑๐,๐๐๐ นา ชูปีที่ไว้กัน ๑๐ ครัว
 นายกิงครัว ๑ กิกก้ารอมครัว ๑ จุลากรัว ๑
 สินขอครัว ๑ อายหมุนครัว ๑ เชียงแซ
 ครัว ๑ เชรา ๖ ครัวนี้ข้ามหาดมาเจ้ารอม
 ไกรโลกไวทิกสินครัว ๑ บุนนก ๑ กรัว ๑
 บุพรมครัว ๑ ญี่น้อยมาสุนหลาชา
 พระครัว ๑ เชรา ๔ ครัวนี้ เจ้ามีนุสตาพ
 (๘) เยาไว้กันกับบัวมี ๔ เชรา ค่า ๒,๕๐
 บ้านหนึ่งค่า ๖,๐๐๐ ไว้กันพระพุทธเจ้า

ตัวบท ๒

คำจากรัก

๑. หมื่นนาหลังตัวพักครู.....
๒. กันหนงสือรู้ พันขวาน.....
๓. ลงพระเจ้ามาคุฟังจ้าวิก.....
๔. พันวันกันเจ้าพันถั่งเมิง.....
๕. กิกนอยกันเจ้าเมิงจุลากี้ยว
๖. ญาสิธิกันหมื่นนาหลังล้ำพ
๗. นัสรักทั้กนพนกันหนังสือ

คำอ่านเบื้องขุนับ

- หมื่นนาหลังครีพักครู.....
- กันหนงสือรู้ พันขวาน.....
- ลงพระเจ้ามาคุฟังจ้าวิก.....
- พันวันกันเจ้าพันถั่งเมิง.....
- กิกนอยกันเจ้าเมิงจุลากี้ยว
- (๙๙) ญาสิธิกันหมื่นนาหลัง ล้ำพ
- นัสรักทั้กนพนกันหนังสือ

คำเร็ก

คำอ่านบีจุบัน

(๙)

- (๙) สำพันศัพน์นวยกันหนัน
 (๑๒) สำพันตินหนังสือเดามิงซอ
 (๑๐) คเดามิงศรีกองแสนเขายา
 (๑๓) รังสีຄามนาบีกหมร่วนข้าแม
 (๑๔) กรอยซงไหหงสูเดาผูแก
 (๑๕) หงหดายรูชุกุนที่จำเริน
 (๑๖) บุญเกพะเจ้าแผ่นคิน

สำพันศัพน์นวยกันหนัน
 สำพันศิบันหนังสือ เดามิงซอ
 กเพาเมิงศรีกอง แสนเขยา ญา
 รังสี คามนาบีกหมร่วนขวัญ ยา—
 กรอยซง ให้หงสูเดาผูแก่
 หงหดาย รูชุกุนที่จำเริน
 บุญเกพะเจ้าแผ่นคิน

อธิบายคำ

(๑) ๘๙๔ (เป็นถูกศักราช)

= พุทธศักราช ๒๕๑๖

(๒) บีกานเปล้า (เม้า)

คือ ก้า = สัมฤทธิศักดิ์ เปลา = บีจุ บีจุ
 สัมฤทธิศักดิ์ของไทยภาคเหนือ แท่กรังกับบี
 ฉลุยงูงูทองของไทยภาคกลาง

(๓) เทือน ๑ (ข้าย)

= เทือน ๑ (อ้าย) ของไทยภาคเหนือ ครองกับ
 เทือน ๒ ของไทยภาคกลาง

(๔) ขอ

= ข้างขัน, ขัน

(๕) กับเปล้า (เม้า)

คือ ทรงกับชื่อศักดิ์และชื่อปีของไทยภาคเหนือ
 กับ = โภค ก้า = บีจุ แท่ในที่นี้เป็นชื่อ—
 วันชนิดหนึ่งของไทย คำหน้าเป็นแม่วันไทย
 หรือแม้มือมีรอบละ ๑๐ วัน คำหลัง
 เป็นถูกวันไทยหรือถูกมือมีรอบละ ๑๒ วัน
 จะนับวันหนึ่งไทยจึงมีรอบละ ๒๐ วัน

(๖) จิกราถุกษ์ กือถุกษ์ที่ ๑๔

= ควรหมู่หรือควรจะเข้า ควรที่ omnā หรือควร
 ให้ไฟ

(๗) เมิง

= เมือง

(๘) หอ

= ให้

อธินายคำ

- (๙) พาย = ฝ่าย, ข้าง
 (๑๐) เมือง = เมือง คือทิศที่อยู่
 (๑๑) เจ้าไทย = พระสงฆ์หรือเจ้านายผู้ใหญ่พระองค์ใด
                         พระองค์หนึ่ง
 (๑๒) นา = หยาด
 (๑๓) ทุกปี = ทุกปี
 (๑๔) ข้าว = ปี
 (๑๕) ญา = คุณ, ท่าน
 (๑๖) เตียง = เมือง

